

Veiligheid bij het fietsen in groepen

Naar een activiteit of op zomerkamp met de fiets? Regelmatig zul je in grote of kleine groepen op de fiets aan het verkeer deelnemen. Aan het fietsen in groepen kunnen andere risico's verbonden zijn dan de fietsers gewend zijn. Het is daarom belangrijk hierbij stil te staan.

De wet

Fietsers zijn weggebruikers, zoals staat in het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV). Hierin zijn de diverse verkeersregels opgenomen. Fietsers mogen in het verkeer een formatie vormen. Hierbij geldt dat ook een groep fietsers zich aan alle verkeersregels moet houden die gelden voor individuele fietsers: gebruik van fietspad, rechts houden, voorrangregels, verkeerslichten, verlichting, zichtbaarheid, technische staat van de twee- of driewieler, etc. Bedenk hierbij dat fietsers niet met drie of meer naast elkaar mogen rijden (RVV-artikel 3).

Suggesties

- ✓ Plan de route, vermijd drukke wegen en gevaarlijke kruisingen en kies het liefst voor routes met een vrij liggend fietspad.
- ✓ Let erop dat de lengte van de tocht is afgestemd op de leeftijd en de lichamelijke mogelijkheden van de deelnemers.
- ✓ Spreek met je groep regels af voordat je aan een fietstocht begint.
- ✓ Zorg dat de deelnemers een noodnummer kunnen bellen.
- ✓ Let op de weersverwachting en neem zo nodig maatregelen. Is het warm weer, neem dan voorzorgsmaatregelen; zorg voor voldoende vocht en laat deelnemers een hoofddeksel dragen. Is het heel warm (>25 graden), gelast dan de tocht af of zorg dat deze in de vroege ochtend plaatsvindt. Houd ook rekening met kou en regen. Zorg dat deelnemers zich juist kleden en warm kunnen blijven en geef ze na afloop een warme drank. Laat kinderen met natte kleding op het eindpunt droge kleren aantrekken. Gelast in extreme weersomstandigheden (stortregen, onweer e.d.) de tocht af.
- ✓ Houd bij regen en modder wat meer afstand tussen de fietsers. Kinderen zijn geneigd dan meer op de weg te letten dan op hun voorgangers.

- ✓ Zorg ervoor dat de fietsen in orde zijn. Je kunt bijvoorbeeld voor een zomerkamp de kinderen tijdens een opkomst de fiets laten meenemen, zodat je deze kunt controleren.
- ✓ Let er op dat bagage op de fiets stevig vastgebonden is en loshangende banden en touwen niet tussen de ketting of de spaken kunnen komen.
- ✓ Bij kinderen is het verstandig volwassenen de groep te laten begeleiden.
- ✓ Wanneer je met een groep kinderen veilig een fietstocht wilt maken, kun je de volgende richtlijnen van Veilig Verkeer Nederland aanhouden. Op wettelijk gebied is hiervoor niets geregeld.
 1. Voor in de groep één volwassene, goed zichtbaar door middel van reflectiehesje.
 2. Achter in de groep, ook één volwassene met reflectiehesje.
 3. Midden in de groep of op een plaats waar men eventueel problemen kan verwachten, één volwassene met reflectiehesje.
 4. Liever meer dan deze drie personen dan minder, omdat een groep uit elkaar kan vallen. Er blijft dan nog genoeg begeleiding over tijdens het oversteken van een weg.
 5. Maak vooraf goede afspraken over het rijgedrag en de te volgen route. Bovenstaande richtlijnen gelden voor een groep van ongeveer twintig kinderen. Gaan er meer kinderen mee, pas dan het aantal begeleiders aan.

Checklist

- Zorg ervoor dat afstand en tijdsduur redelijk zijn.
- Zorg voor een contactmogelijkheid bij noodgevallen.
- Houd rekening met het weer.
- Spreek vooraf regels af.
- Laat maximaal twee personen naast elkaar fietsen.
- Houd je aan de verkeersregels.
- Hoe communiceer je en met wie?
- Informeer de deelnemers over de verkeersregels.
- Ken de route, inclusief de gevaarlijke kruisingen.
- Zorg dat de fiets inclusief de verlichting in orde is.
- Geef iedere (sub)groep een bandenreparatiesetje, een fietspomp en een kleine EHBO-trommel mee.
- Fiets je in een groep, laat de eerste en laatste persoon dan een reflecterend hesje dragen.
- Zorg dat de groep als groep herkenbaar is.
- Voorkom dat loshangende banden en touwtjes van bagage tussen de spaken kunnen komen.

Meer informatie

- ✓ Verkeersveiligheid – www.vvn.nl
- ✓ Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV) – www.wetten.nl
- ✓ Handboek *Op kamp* – www.scoutshop.nl

Met dank aan: Veilig Verkeer Nederland

Praktijkvoorbeeld

Fietsen met de gehele groep op basis van info Scouting Luchtvaargroep Zeist

Voorafgaand aan de fietstocht:

De ouders zijn een week van tevoren geïnformeerd over de activiteit, iedereen heeft een veilige fiets mee, en een rugzakje met lunchpakket en drinken bij zich. De route wordt van tevoren met de oudste scouts doorgesproken.

Tijdens de tocht

Als we met een dubbele rij, op een fietspad door het bos fietsen, en we komen een tegenligger tegen, doet een voorste scout een hand omhoog, en na vijf seconden fietsen we allemaal achter elkaar, zonder geschreeuw en gescheld, en kan de tegenligger ongestoord passeren.

De oudste scouts rijden voorop, bepalen de route en de snelheid en helpen met oversteken. De andere scouts fietsen links, de welpen rechts in de groep. De assistent leider fietst in de voorste gelederen (tweede of derde rij) om de scouts aan te sturen. De groepsleider fietst achteraan i.v.m. overzicht.

Bij aankomst:

Fietsen parkeren, op slot, sleutel inleveren bij leiding..... (naam of functie) De leiding bewaart de sleutels om te voorkomen dat er eentje kwijt raakt.

Hier is een relevant deel van onze instructie:

Vertrek:

- Van elke fiets zijn de banden opgepompt, stuur en zadel op de juiste hoogte gezet
- Iedereen draagt een passend verkeersvestje (van de groep)
- Opstellen met tweeën

Gedragsregels in het verkeer uitleggen:

- Met z'n tweeën naast elkaar
- Blijf rechts rijden
- Geen bochten afsnijden
- Blijven aansluiten
- Bij hand omhoog: achter elkaar, NIET REMMEN!
- Bij vuist omhoog remmen en stoppen
- Oversteken onder begeleiding (van de voorste scouts)
Behalve bij spoorwegovergang!
- Onderweg niet schreeuwen, niet gillen en niet bellen!